

22:6-8 Shaul is overwrought; Dovid is thriving!

1. Rashi to Shemuel I 22:6

כי נודע דוד - כי התבונן להשמר ממנו:

"For David had become aware" – for he had thought of ways to be safe from [Shaul].

2. Radak to Shemuel I 22:6

כי נתפרסם דוד כלומר נודע הדבר שהיו עמו אנשים עד ששמע שאול...

For David had become known, meaning, it became known that David had men with him, to the point that Shaul heard...

3. Abarbanel to Shemuel I 22:6

ספר ששמע שאול כי נודע ונתפרסם דוד לאויבו, ושעשה עצמו שר וגדול באספו אליו האנשים שזכר...

It reported that Shaul heard that David had become known and publicized as his enemy, and that he had made himself an officer and leader, gathering to him the men as mentioned...

4. Bereishit 21:33

5. Talmud, Sotah 10a-b

"ויטע אשל בבאר שבע" אמר ריש לקיש מלמד שעשה פרדס ונטע בו כל מיני מגדים. רבי יהודה ורבי נחמיה, חד אמר פרדס וחד אמר פונדק. בשלמא למ"ד פרדס היינו דכתיב "ויטע", אלא למ"ד פונדק מאי "ויטע"? כדכתיב "ויטע אהלי אפדנו וגו'".

ויקרא שם בשם ד' קל עולם - אמר ריש לקיש: אל תיקרי ויקרא אלא ויקריא, מלמד, שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפה כל עובר ושב, כיצד? לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם: וכי משלי אכלתם? משל אלקי עולם אכלתם, הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם.

"And he planted an *eshel* in Beer Sheva" – Reish Lakish said: This teaches that he made an orchard, and planted all types of delicacies in it. Rabbi Yehudah and Rabbi Nechemiah [debated]: One said it was an orchard, and one said it was an inn. The view that says it was an orchard is fine; the text says "And he planted." But according to the view that it was an inn, what is "And he planted"? As the text says, "And he planted the tents of his palace. (Daniel 11:45)"

"And he called there in the name of Gd, Master of the Universe" – Reish Lakish said: Do not read it as "And he called" but as "And he made to call." This teaches that Avraham Avinu put the Name of Gd in the mouth of every traveller. How? After they ate and drank and stood to bless him, he said to them, "Did you eat my food? You ate the food of the Gd of the world! Thank, praise and bless the One who spoke and the world came into existence."

6. Talmud, Taanit 5b

וכי מה ענין גבעה אצל רמה? אלא לומר לך מי גרם לשאול שישב בגבעה שתי שנים ומחצה? תפלתו של שמואל הרמתי.

Why is Givah next to Ramah?! Rather, to teach this: What caused Shaul to dwell in Givah for two and a half years [after his removal]? The prayer of Shemuel of Ramah.

7. Radak to Shemuel I 22:7

בני ימיני - כלומר עליכם היה לחוש עלי כי אתם משבטי וממשפחתי:

Benjaminites – Meaning: You should have been concerned for me, for you are of my tribe and of my family.

8. Abarbanel to Shemuel I 22:7

אם אתם אוהבים את דוד ומעלימים את עניניו ממני בחשבכם שיעשה עמכם חסד כאשר ימלוך, אם משדות וכרמים או משררה וכבוד שישים אתכם שרי אלפים ושרי מאות, הנה באמת סכלות זה לכם, כי הוא לא יתן זה לכלכם כי מאין לו כל כך שדות וכרמים?

If you love David and hide his affairs from me, thinking that he will perform a kindness for you when he reigns, whether fields or vineyards or power or honour, making you leaders of thousands or leaders of hundreds – in truth, this is foolishness for you. He will not give this to you, for where would get all of those fields and vineyards?

9. Abarbanel to Shemuel I 22:8

ובי"ת "בכרות" היא בי"ת הסבה, כמו (הושע יב:יב) ויעבוד ישראל באשה, (בראשית מד:ה) נחש ינחש בו... ר"ל בעבור הברית אשר כרת בני עם בן ישי

The *b* of *b'chrot* indicates cause, like in... Meaning: Because of the covenant my son made with the son of Jesse

22:9-15 Doeg triggers an investigation of Nov's help for Dovid

10. Tehillim 52:2

11. Abarbanel to Shemuel I 22:9

והנה בדברים האלה היה מרוע לבבו, לפי שכבר סופר שאחילמך לא היה יודע ענין דוד ושהוא חרד בבואו לבדו ושדוד אמר לו שהיה הולך במצות המלך בסתר רב, ואין ספק שכל זה ידע דואג אחרי שראה מתנת הלחם והחרב, ולכן היה מפשעו שאמר הדברים המזיקים ממה שנתן אחילמך לדוד, ולא זכר מה שנאמר שם ביניהם שהוא כפי האמת התנצלות גדול לאחילמך.

These words were from the evil of his heart. It was already told that Achimelech did not know David's affairs, and trembled when he arrived alone, and that David told him that he was travelling on the king's mission with great secrecy. Without a doubt, Doeg knew all of this, having seen the presentation of the bread and the sword. Therefore, it was his sin that he spoke these harmful words of what Achimelech gave David, without mentioning what was stated among them, which would truly have been a great alibi for Achimelech.

12. Midrash Tehillim 52:2

לפי שאין שואלין באורים ותומים אלא למלך ולבית דין ולמי שצורכי רבים תלויין בו...

Because we only inquire of the *urim v'tummim* for a king, court, or one upon whom the community depends...

13. "Today I began to inquire of Gd for him; it would be a disgrace for me"

- Is this the first time I have inquired of the Ephod for him? We do this all the time!
- This is the first time I inquired of the Ephod for him, so I had no idea this was an issue!
- Did I inquire for him? Gd forbid!

14. Abarbanel to Shemuel I 22:15

ולענין הלחם והחרב לא זכר הכתוב תשובתו, והסברה נותנת שאמר לו האמת.

As far as the bread and the sword, the text does not record his reply. Logically, he told the truth.

15. Tehillim 52 (JPS 1985 tr. c/o sefaria.org)

(א) למנצח משפיל לדוד: (ב) בבוא דואג האדמי ונגד לשאול ויאמר לו בא דוד אל בית אחילמך: (ג) מה תתהלל ברעה הגבור חסד קל כל היום: (ד) היות תקשוב לשונך פתער מלטש עשה רמיה: (ה) אהבת רע מטוב שקר מדבר צדק סלה: (ו) אהבת כל דברי בלע לשון מרמה: (ז) גם קל יתצה לנצח יחתך ויסחף מאהל ושרשף מארץ חיים סלה: (ח) ויראו צדיקים ויראו ועליו ישחקו: (ט) הנה הגבר לא ישים אלקים מעוזו ויבטח ברב עשרו יעז בהנתו: (י) ואני קזית רענו בבית אלקים בטחתי בחסד אלקים עולם ועד: (יא) אודך לעולם פי עשית ואקנה שמך כי טוב נגד חסידך:

For the leader. A maskil of David, when Doeg the Edomite came and informed Saul, telling him, "David came to Achimelech's house." Why do you boast of your evil, brave fellow? Gd's faithfulness never ceases. Your tongue devises mischief, like a sharpened razor that works treacherously. You prefer evil to good, the lie, to speaking truthfully. Selah. You love all pernicious words, treacherous speech. So Gd will tear you down for good, will break you and pluck you from your tent, and root you out of the land of the living. Selah. The righteous, seeing it, will be awestruck; they will jibe at him, saying, "Here was a fellow who did not make Gd his refuge, but trusted in his great wealth, relied upon his mischief." But I am like a thriving olive tree in Gd's house; I trust in the faithfulness of Gd forever and ever. I praise You forever, for You have acted; I declare that Your name is good in the presence of Your faithful ones.

16. פרק כב (2) הריגת כהני נוב, Rabbi Amnon Bazak

עצם העובדה שדואג האדומי לא פנה אל שאול מיזמתו וסיפר לו על מעשהו של אחילמך, מעידה כי הוא ידע היטב שלא היה זה בהכרח מעשה בגידה. אדרבה, דואג מנסה כעת לגלגל את האשמה מעליו אל אחילמך, שהרי דואג היה האחרון שראה את דוד מבין מקורביו של שאול, ועד עתה לא עשה דבר בנידון. לפיכך הוא מדגיש בדבריו כמה פרטים, כדי למצוא חן בעיני שאול ולהגביר את אשמת אחילמך.